

Inzichten en lessen – inzet hbo binnen het Nationaal Groeifonds (NGF)

Toelichtend document behorende bij de gelijknamige PowerPoint
Femke During – projectleider NGF 3^e ronde pijler R&D&I

Nationaal Groeifonds

Leeswijzer

Verantwoording

Inzichten

Adviezen	2
Adviezen aan individuele hogescholen en hogescholen als sector	2
Adviezen aan VH-bureau	2
Adviezen aan Groeifonds commissie	3
Verdieping	4
NGF-aanvraag Preventie Promotor	4
NGF-aanvraag Deltaplan Valorisatie	4
Subsidiadviseurs en beleidsmedewerkers	5

Adviezen

Adviezen aan individuele hogescholen en hogescholen als sector

Redeneer vanuit strategie

- Redeneer vanuit strategie (hogeschool, thematafel of hbo-breed) en voer tijdig een verkenning uit waarin kosten – baten worden afgewogen en een stakeholderanalyse wordt uitgevoerd (*Preventie Promotor*)
- Redeneer vanuit eigen sterktes als sector en hogeschool. Hogescholen worden in de ingediende NGF-aanvragen vaak ingezet als regionale partner (vertaling van nationaal naar regio) (*SIA-congres*) maar het is de vraag of dit altijd de gewenste rol is
- Positioneer en organiseer je vanuit het vakgebied (bijv. Thematafel) (*SIA-congres*) en werk met een position paper of twopager om in te brengen zodat de inzet en toegevoegde waarde vanuit het hbo helder is voor het consortium (*Deltaplan Valorisatie*)
- Voer tijdig het strategische gesprek over deelname en durf “nee” te zeggen (*enquête*)
- Maak van te voren een inschatting van de gewenste rol en wat je uit de samenwerking wilt halen; dit kan verschillen per aanvraag (*SIA-congres*)
- Creëer en benut onderhandelingsruimte, ook als hogescholen laat in het traject worden gevraagd om mee te doen. Vaak is er meer mogelijk dan gedacht (*enquête*).

Onderschat deelname niet en organiseer het (schrijf)proces op meerdere niveaus

- In de consortia wordt informatie via verschillende lijnen gedeeld en vindt er op verschillende niveaus afstemming plaats. Beleg deelname daarom op uitvoerend én bestuurlijk niveau (bijv. via BCOZ) (*Preventie Promotor; Deltaplan Valorisatie*)
- Hogescholen dienen deelname aan NGF-trajecten niet te onderschatten. Maak bij hogescholen extra capaciteit vrij voor deelname aan dergelijke trajecten. (*Preventie Promotor*)
- Werk met een opdrachtformulering waarin rollen en verwachtingen worden geëxpliciteerd. Dit geldt voor zowel intern binnen de hogeschool als voor de afstemming tussen hogescholen (bijv. via Thematafel of lectorenplatform) (*Preventie Promotor*)
- Iedere hogeschool is anders ingericht maar in de regel raakt een NGF-aanvraag meerdere organisatieonderdelen (instituut, lectoraat, dienst). Creëer eigenaarschap en beleg regie centraal in de organisatie om afstemming over en tussen de verschillende organisatielagen en domeinen te realiseren. (*enquête*)
- Evalueer het interne proces om te kunnen leren voor volgende rondes. De indruk is dat er (bij sommige hogescholen) onvoldoende is geleerd van 1^e en 2^e ronde en hogescholen zijn overvallen door de 3e ronde om goed strategisch te kunnen acteren. (*enquête*)

Adviezen aan VH-bureau

Als de VH een aanvraag trekt:

- Blijf werken met een schrijf kernteam en vraag inzet vanuit enkele hogescholen vanuit hun expertise en inhoud (*Deltaplan Valorisatie*)
- Leg dergelijke trajecten niet neer bij één (tijdelijke/ gedetacheerde) projectleider maar laat deze nauw samenwerken met een VH-medewerker om de achterban, het ambtelijke- én bestuurlijke speelveld goed te bedienen (*Deltaplan Valorisatie*)

Als facilitator naar hogescholen:

- Ondanks het overzicht van te bieden ondersteuning in de FAQ van de VH zat er bij een aantal trajecten ruis op de lijn over verwachtingen (lobby, vertegenwoordiging, kosten). Wees nog explicieter in wat hogescholen wel en niet kunnen verwachten (*Preventie Promotor; enquête*)
- Stimuleer het delen van informatie en kennis tussen hogescholen (*Preventie Promotor; enquête*)

Inzichten en lessen – inzet hbo binnen het Nationaal Groeifonds (NGF)

Toelichtend document behorende bij de gelijknamige PowerPoint

- Het werken met een centraal aanspreekpunt werd als positief gezien. Continueer en breid de rol van coördinator NGF uit (*enquête*)

Adviezen aan Groeifonds commissie

- Maak in alle communicatie duidelijk dat gehele kennisketen betrokken moet worden om goed antwoord te kunnen bieden op het vraagstuk, expliciteer dit ook in de aanvraagcriteria
- Maak duidelijk wat het Groeifonds nou écht wil: nu dient Min. EZK al bijna voor 2,5mrd in binnen pijler R&D&I. Hogescholen dienen te kiezen waar zij hun capaciteit inzetten.
- Waak voor *old boys network*: stimuleer matchmaking tussen partijen
- Werk evt. met gefaseerde indiening (bijv. zoals NWA-ORC) om informatievoorziening en partnermatching te stimuleren. Op deze manier kan eerder worden gesignaleerd welke kennis/kunde/partijen worden gemist.
- Stimuleer/verplicht hoofdaanvragers om aanvraagdocumenten en informatie door te zetten naar alle (kennis)partners ipv enkel kernconsortium
- Zorg dat het hbo ook is vertegenwoordigd in de beoordelingscommissie van het Groeifonds ([ScienceGuide-artikel](#))

CONCEPT

Verdieping

NGF-aanvraag Preventie Promotor

- Het aanvraagtraject was geruime tijd onderweg toen hogescholen zijn aangesloten vanuit de Thematafel Gezondheid & Zorg. De drie betrokken hogescholen bij de Thematafel hebben de inkoop als partner betaald
- Inhoudelijk betrokkenen (waaronder lectoren) zijn in een laat stadium aangehaakt en coördinatie tussen betrokkenen vanuit hogescholen verliep organisch, dit had meer gestroomlijnd gekund
- Het was voor betrokkenen op voorhand niet duidelijk wat het deelnemen aan een schrijfgroep behelsde (qua tijd en inspanning) en wat de invloed was van deze schrijfgroepen op de daadwerkelijke aanvraag
- Vanuit hogescholen is een grote ongelijkheid ervaren tussen partners in invloed en schrijfcapaciteit. Zo ontbrak er inzage in het schrijf- en besluitvormingsproces vanuit de penvoerder
- Dat dit een aanvraag was binnen de departementale route zorgde ervoor dat er meer politiek werd bedreven: begrotingen zijn globaler en er is langer (ook na toekenning) onzekerheid over definitieve inzet en betrokkenheid
- Het is opvallend dat na indienen van de aanvraag deze niet breed is gedeeld onder betrokken hogescholen. Het is dus nog niet duidelijk wat de inzet is van het hbo in de gehele breedte van de aanvraag
- In eerste instantie is aangesloten in thematische werkgroepen, terwijl de hogescholen uiteindelijk in de regioprojecten het meest zichtbaar zijn geworden. Betekent meer balans zoeken tussen thematische inzet en inzet organiseren vanuit de regio's
- Deelnemen namens een lectorenplatform was een bewust keuze. Voor consortiumpartners was dit echter ongebruikelijk, zij willen graag weten welke hogeschool voor welk bedrag meedoet
- Het deelnemen vanuit een lectorenplatform maakte het soms lastig voor een lector om uitspraken te doen namens een andere hogeschool.
- Informatie die werd verspreid vanuit de VH kwam niet altijd (tijdig) aan bij betrokken. Zo zijn er vanuit de kenniscoalitie afspraken gemaakt over *full cost financiering* bij niet-commerciële activiteiten maar dit was niet tijdig bekend bij betrokkenen

NGF-aanvraag Deltaplan Valorisatie

- Er was lange tijd onduidelijkheid over het wel/niet ontwikkelen van een NGF-aanvraag omtrent Valorisatie voordat dit onderdeel werd van het Bestuursakkoord Hoger Onderwijs
- Voor het formaliseren van de afspraak in het Bestuursakkoord is er door VH geanticipeerd op deelname door het instellen van een bestuurlijke werkgroep en vacature projectleider Valorisatie
- Het VH-bureau heeft kunnen anticiperen door het samenbrengen van signalen: coördinator die actief is in ambtelijke overleggen en bestuurder die actief en bekend is in verschillende relevante gremia
- Er was beperkte tijd tussen publicatie van het Bestuursakkoord (juni 2022), aantrekken van een procesbegeleider en instellen van werkgroepen (na zomer 2022) en de deadline NGF 3^e ronde (februari 2023)
- Na de zomerperiode is er een externe partij aangetrokken als procesbegeleider en kwam er een overleg op gang met de betrokken partijen en werden schrijfgroepen opgezet. De opdracht van de externe partij was niet duidelijk
- Informatiestromen waren onduidelijk. De meest geregisseerde informatiestroom was die naar de stuurgroep (bestuurlijk)

- Het VH-bureau heeft een inschatting gemaakt van de inzet per lijn en de capaciteit hierover verdeeld. Zo werd in de lijn(en) waar meer onderhandelingsruimte werd verwacht intensiever ingezet.
- Er is gewerkt met een schrijfkernteam vanuit het VH-bureau en inhoudelijk experts van hogescholen. Dit is als positief ervaren: de inhoudelijke experts waren goede gesprekspartners voor de consortiumpartners
- Belangen en inzet van consortiumpartners lagen ver uit elkaar en er waren verschillende krachten aan het werk binnen het consortium
- Vanuit de VH is een startnotitie ingebracht dat was opgesteld met input vanuit hogescholen. Dit heeft goed gewerkt om de meerwaarde en behoeften van het hbo te expliciteren
- Door het instellen van een bestuurlijke werkgroep en agendering in de BCOZ waren VH-bestuurders breed geïnformeerd. Dit heeft geholpen om op zeer korte termijn steunbrieven te verzamelen

Subsidieadviseurs en beleidsmedewerkers

(respondenten enquête N=15)

- Bijna alle respondenten geven aan dat mate van betrokkenheid (ondersteuning en advisering) per aanvraag verschilt. Bij de ene aanvraag wordt inhoudelijk of financieel advies gegeven, bij het andere traject enkel ondersteund bij het ondertekenen van een steunbrief. In bijna alle gevallen wordt er richting College geadviseerd over wel of niet tekenen van deze steunbrief/cofinancieringsverklaring.
- Meerdere redenen worden gegeven voor deze verschillende rollen: rol van de hogeschool binnen de aanvraag (inhoudelijk betrokken vs. algemeen steunend); de timing van het verzoek tot deelname (kort of ruim voor de deadline); en de hulpvraag van de inhoudelijk betrokkenen.
- Bijna alle respondenten geven aan dat het moment waarop de hogeschool is gevraagd om mee te doen in een NGF-aanvraag wisselde per aanvraag: van halverwege in het traject tot heel laat. Er wordt aangegeven dat hoe later een hogeschool wordt gevraagd, hoe minder bewegingsruimte er wordt ervaren en minder ruimte er is voor inbreng.
- De respondenten die hebben aangegeven dat zij de indruk hebben dat hun hogeschool onvoldoende aangesloten is geweest bij kansen uit de 3^e ronde (N=3) geven hiervoor als reden: ontbreken van eigen strategie hoe om te gaan met NGF-aanvragen; onvoldoende zicht op in ontwikkeling zijnde initiatieven; en een 'ver van mijn bed-show' door omvang en duur.
- Verbeterpunten voor de eigen hogeschool zitten in twee elementen: (1) meer tijd en ruimte nemen voor het maken van een strategische afweging; (2) meer duidelijkheid geven over het NGF en de interne processen
- Centrale regie en eigenaarschap dienen daarnaast in de organisatie goed belegd te worden: een interne trekker bepalen en afstemming over en tussen verschillende organisatielagen en domeinen
- Als verbeterpunten voor de sector (= hogescholen) wordt genoemd dat hogescholen elkaar minder als concurrent moeten zien en meer als samenwerkingspartner. Mogelijk ligt daar een rol voor de VH om dat te stimuleren en te organiseren, bijv. via de thematafels.
- Informatievoorziening vanuit en contact met de VH wordt als positief ervaren maar er wordt opgemerkt dat informatie via verschillende kanalen werd gedeeld en niet alle pijlers betrof
- Respondenten geven aan dat zij op verschillende manieren informatie hebben gedeeld over het Groeifonds: via mailings, nieuwsbrieven, informatiebijeenkomsten (intern en bijv. SIA-congres) en bestuurlijke aandacht. Ondanks dat de bekendheid binnen hogescholen toeneemt, is de tendens dat er nog onvoldoende aandacht aan is besteed.
- Via verschillende kanalen kwamen respondenten aan hun informatie: via de website van het Nationaal Groeifonds, website van RVO, RVO informatiebijeenkomsten, contacten met

penvoerders, consultants die waren ingehuurd, informatie via VH en HON-netwerk en hun eerdere ervaringen. Algehele indruk is dat dit 'brokjes van informatie' waren die onvoldoende waren gestroomlijnd.

- "Lobby" wordt door een aantal respondenten genoemd als gewenste activiteit voor de VH maar niet geëxpliciteerd wat hieronder wordt verstaan.

CONCEPT